

Inclusion of Roma and Migrants in Schools
Trainings, Open Discussions
and Youth Volunteering Activities

<https://romigsc.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth
Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN
3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.
Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey

RoMigSc – WP2 Başlangıç Çalışması – Ulusal Raporlar

Türkiye Ulusal Raporu – Yönetici Özeti

Hazırlayanlar:

- Müge Ayan
- Kenan Çayır

Proje hakkında:

RoMigSc projesi'nin temel amacı Roman ve göçmen çocukların eğitim yoluyla toplumla bütünleşmelerini desteklemektir. Bu doğrultuda yenilikçi politikalar geliştirmeyi ve savunuculuk faaliyetleri yürütmeyi, eğitim ve gençlik alanlarında bilgi alışverişini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Proje Hedefleri: Avrupa Birliği Erasmus + programı çerçevesinde desteklenen proje şu alanlara katkı yapmayı hedeflemektedir:

- Kapsayıcı ve demokratik öğrenme ortamları oluşturmak.
- Gençlik katılımını teşvik etmek, gençler için kapsayıcı uygulamalar geliştirmek.
- Eğitimde ayrımcılıkla mücadele etmek.
- İnsanlar arasında karşılıklı diyalog ve saygıyı geliştirmek.
- Enformel eğitim aktivitelerinin, gençlik ve gönüllülük çalışmalarının niteliğini artırmak.

Proje bu hedefleri şu temel aktivitelerle gerçekleştirmeyi hedeflemektedir: Başlangıç Çalışması, Gönüllerin Eğitimi, Gönüllülük Aktivitesi, Okullarda Kapsayıcılık ve Kültürlerarası Eğitim konusunda E-Platform, Öğretmen Eğitimi, Farklı Paydaşlar için Ulusal Seminerler.

Proje Türkiye için birçok açıdan önemli hedefler içermektedir.

- Türkiye son yıllarda Suriye'deki iç savaştan kaçan mültecilere ev sahipliği yapmaktadır. Okul çağında olan bir milyondan fazla Suriyeli çocuğun yalnızca %60'ı okula kayıtlıdır. Suriyeli öğrenciler ve aileleri eğitimde birçok sorunla karşılaşmaktadır. Devlet okullarındaki müfredat kapsayıcı bir perspektiften uzaktır.
- Roman öğrenciler de eğitimde birçok sorunla karşı karşıya gelmektedir. Roman öğrencilerin okul terk oranlarıyla ilgili yeterli veri olmasa da, araştırmalar Romanların eğitime katılımının düşük olduğunu göstermektedir.

Inclusion of Roma and Migrants in Schools
Trainings, Open Discussions
and Youth Volunteering Activities

<https://romigsc.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth
Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN
3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.
Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey

- Kapsayıcı eğitim perspektifini benimsemek, mülteciler ve Romanlar başta olmak üzere çeşitli grupların barışçıl şekilde bir arada yaşamalarını sağlamak için önemli bir adım olacaktır. Kapsayıcı eğitim, daha demokratik ve çoğulcu okul ve toplum inşasının vazgeçilmez koşuludur.

Başlangıç çalışmasının özeti Türkiye hakkında yaptığımız literatür taramasının temel bulgularını içermektedir. Projenin diğer ortak ülkelerindeki bulgular ve politika önerileri ikinci bir sentez raporda sunulmaktadır. Raporların tamamına projenin web sayfasından ulaşılabilir.

Temel bulgular: İlgili literatür ile iyi örneklerin taranması ve konuyla ilgili (eğitimciler, yöneticiler, sivil toplum aktörleri gibi) paydaşlarla yapılan tartışmanın sonucunda ulaşılan bulgular şöyle özetlenebilir.

- Geçtiğimiz birkaç yılda özellikle Suriye'den yoğun göç alan Türkiye, eğitim çağındaki mülteci çocukların eğitimi konusunda ciddi sorunlar yaşamaktadır.
- Göç, başlangıçta geçici olarak görüldüğünden ve mesele, ülkelere dönene kadar Suriyeli öğrenciler yardım etmek şeklinde değerlendirildiğinden etkili bir eğitim politikası geliştirilememiştir.
- Suriyeli öğrencilerin devlet okullarına alınması ve kapsayıcılıkla ilgili çalışmalar 2016 yılından bu yana hız kazanmıştır.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Ağustos 2016'da Suriyeli öğrencilerin eğitimi ile ilgili bir yol haritası hazırlamış, bu durum 2016-2017 yılındaki okullaşma oranlarında bir artış ile sonuçlanmıştır.
- Halihazırda Suriyeli öğrencilerin eğitimi ile ilgili iki alternatif vardır: Türk müfredatının Türkçe olarak öğretildiği devlet okulları; ve ulusal ve uluslararası STK'lar tarafından desteklenen, Suriye müfredatının Arapça olarak öğretildiği Geçici Eğitim Merkezleri.
- MEB, kademeli olarak Geçici Eğitim Merkezleri'ni kapatma ve Suriyeli öğrencileri devlet okullarına kaydetme kararı almıştır.
- Suriyeli öğrencilerin eğitime ilişkin hukuksal düzenlemeler yetersizdir. Bu durum, öğrencilerin okula devamını olumsuz yönde etkilemektedir.
- Öğrencilerin devlet okullarında karşılaştıkları dil bariyeri hem eğitim başarısının düşmesine hem de okul terklerine yol açmaktadır.
- Suriyeli öğrencilerin eğitimi ile ilgili en acil sorunlardan biri dil eğitimidir. Devlet okullarında ve Geçici Eğitim Merkezleri'ndeki Türkçe öğretiminin kalitesi yetersizdir.
- Suriyeli çocuklar, psikolojik travma, ayrımcılık, ekonomik ve cinsel sömürü ve çocuk evliliği gibi birçok alanda risk altındadır.
- Dil bariyeri (Suriyeli çocukların birinci dilleri eğitim pratikleri içinde yer bulmamaktadır) ve kapsayıcı eğitim perspektifinin yetersizliği sebebiyle Suriyeli öğrencilerin devlet okullarına adaptasyonu, Geçici Eğitim Merkezleri'ne olan adaptasyondan daha zordur.
- Suriyeli öğrenciler sadece yaşlılarından zorbalık görmemekte, aileler ve öğretmenler tarafından da dışlanmaktadır. Bunun sonucu okul terke dahi varabilmektedir.
- Roman öğrenciler de eğitim sürecinde birçok engelle karşılaşmaktadır. Bunlar arasında ayrımcılık ve yoksulluk bulunmaktadır.
- Roman öğrencilerin kapsanabilmesi için sivil toplum ve devlet birimlerinin bazı projelerde işbirliği olsa da, bu işbirliğinin daha genişletilmesine ve derinleştirilmesine ihtiyaç vardır.

Inclusion of Roma and Migrants in Schools
Trainings, Open Discussions
and Youth Volunteering Activities

<https://romigsc.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth
Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN
3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.
Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey

- Türk eğitim sistemi ve müfredat çokkültürlü bir perspektif sunmaktan uzaktır.
- Toplumsal adaleti geliştirecek bir kültürlerarası pedagoji için öğretmen eğitimine ve ilgili materyal geliştirilmesine yatırım yapmak elzemdir.
- Makro perspektiften bakıldığında, Suriyeli öğrencileri hedefleyen kapsayıcı eğitim pratikleri Türkiye’deki tüm öğrenciler için de bir fırsat penceresi açmaktadır. Barış kültürünün oluşturulması için kapsayıcı eğitim perspektifinin ve uygulamalarının acilen geliştirilmesi gerekmektedir.
- Konu ile ilgili kamu politikaları ve STK projeleri sadece mülteci gruplarla sınırlı kalmamalı, Türkiyeli vatandaşları da içerecek şekilde kurgulanmalıdır.
- Kamu, özel ve sivil toplum örgütlerinin faaliyetlerinin daha etkin bir koordinasyona ihtiyacı vardır.
- Sivil toplum katılımının artırılması ve gönüllülük çalışmalarının güçlenmesi için hak temelli yaklaşımın geliştirilmesi, STK’ların toplumsal tabanının çeşitlendirilmesi ve gönüllülük hakkındaki bilgi aktarımının artırılması gerekmektedir.

İyi Örnekler: Başlangıç çalışması mültecilere ve Romanlara yönelik projeler yürüten bir dizi sivil toplum kuruluşuna ve projeye işaret etmiştir. Bu çalışmada bahsedilen bazı iyi örnekler şunlardır:

- “Genç Mültecileri Güçlendirme Projesi,” Toplum Gönüllüleri Vakfı): Genç mültecilerin kişisel gelişimini ve sosyalleşmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.
- Small Projects Istanbul, Okula Dönüş Projesi Suriyeli öğrencilerin örgün eğitime katılımını artırmayı amaçlamaktadır.
- “Suriyeli Mülteci Programı,” Yuva Derneği: Suriyeli mülteciler için toplum merkezleri kurmayı ve uyum eğitimleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.
- Mavi Kalem Derneği okul çağındaki Suriyeli kız öğrencilerin desteklenmesi konusunda projeler, çalışmalar yürütmektedir.